

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretulu abonamentului:	Pretulu insertiunilor:	Correspondintele se se adreseze la Redactiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	„BISERIC'A si SCOL'A“
„ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	Ér banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	„TIPOGRAFI'A DIECESANA IN ARAD.“
„ „ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Cu 1. Octomvre st. v. se incepe unu nou abonamentu pentru triluniulu Octomvre—Novembre—Decembre la

„Biseric'a si Scól'a.“

Domnii abonati a caroru abonamentu espira sunt rugati a-lu renoi, ca se nu fimu siliti a-le intreprumpe espidiarea jurnalului.

De asemenea sunt rugati toti domnii abonati, in restantia cu pretiulu jurnalului, ca se-si achiteze abonamentele cu care detorescu la tipografi'a diecesana.

Redactiunea.

Epistola dela tiara. *)

V.

Faceti edificiuulu inca o data asia de pomposu si veti vedé, cà valórea i-este numai efemera, déca fundamentulu va fi nisipu sau materialulu ce nu pretinde meritorice a se numi neamu cu granitul! Scopulu comparatiunei ce urméza este luminarea, adeca binele scólei elementarie, prin urmare nimenea nu póte avé titlu de superare.

Corporatiunile nóstre supreme — scolarie, sunt venerabilulu consistoriu si de aici, comisiunea, care censuréza pre futuriu invetiatori. Dar daca maioritaea corporatiunei supreme nu este in curent cu principiile moderne ale invetiamentulu elementaru, cum vor inaintá afacerile nóstre scolarie? Si când acea maioritate — Ddieu scie din ce motivu — va fi reu dispusa facia de vreunulu dintre membrii, care póte-cà ar fi competente in a-le scólei, atunci bietulu de elu indesiertu si-va inaltá glasulu, sustienendu in siedintia, cà spre inaintarea invetiamentulu ar trebuiu intreprinsi pasii cutari si cutari, multimea voturiloru dirima si adi si mane. Numai celu ce s'a devotatu scólei din convingere, deci traesce

si pune sufletulu pentru turm'a sa, numai acel'a póte, deci numai acel'a trebuie se fie chiamatu se suporté sarcin'a onorifica!

Remane in datorinti'a Veneratulu Sinodu eparchialu, ca si in cestiunea acést'a se intreprinda reformele trebuintiose, dar inca pana nu ar fi prea tardiu!

Déca cineva — crede, cà spre a indeplini punctualu cele trebuintiose intru conducerea suprema a scóleloru se receru abundante mediloece materiali, atunci in parte se insiéla; cautati si veti afla barbati de scóla, cari sunt aplicati a efeptu celu mai ardente recerintie scolarie chiar fara de óre care remuneratiune! Amblati si cercati si veti vedé, cà nu veti trebuiu se amblati chiar diu'a cu lumina pana ce se adunati numerulu minimalu spre a poté tiené siedintia consistoriala! Ér déca nu veti aflá fara de remuneratiune, atunci venerabilulu sinodu eparchialu se reduca numerulu asesoriloru onorari, si dora pre langa actualele posturi de asesoru salarisati se mai sistemiseze la despartimentulu scolasticu doue sau trei locuri salarisate si apoi pre tóte se le concedeti la barbati devotati scólei, cà atunci acesti'a de siguru ar produce la olalta mai eficace sporu de cât cei 45 din actualulu consistoriu. Atunci ar porni spre mai bine si afacerile nóstre scolarie, si dóra nici cà ne-amu tredi cu atâte ueazuri dupa capu precum se intempla astádi, mai alesu din caus'a cà man'a cea bogata a guvernulu nu se sfiesce a implé cu neghina si alte sementie veninóse grâulu pre care l'a semenatu si l'au imbibatu cu sucuri vivificatorie fiulu lui Ddieu, insusi salvatorele genulu umanu, prin scumpu sangele seu! Atunci in mediloculu poporulu nostru ér s'ar reactivá bunastarea materiala si morala si ti-ar fi mai mare dragulu se cauti la poporulu duplu-milenariu cum se intorce prin campiele patriei sale inganduse in fericire!

*) Vedi „Biseric'a si Scól'a.“ Nr. 37.

Éta dar frate redactore aici unu planu de operatiune pentru de a inaltia vadi'a scóleloru nóstre elementarie mai pre susu de a neamuriloru colocuitorie! Nu pretindu a fi urditiuriu unui planu dora necunoscutu; sciu cà multi insi cunoscu rélele ce ne impedece si póte mai bine ca mine modulu loru de corectiune; deci ei ti-voru face imputàri cà li aduci inainte lucruri cunoscute. La toti scrupulosii de lectori li observu in privinti'a acést'a numai un'a, cum urméza: „In Aten'a la o serbatóre publica participara si doi Lacedemonieni (spartani) batreni. Se adunase atata publicu, de nu mai erá nici unu locu vacantu. Când erá mai la culme festivitarea, intrara doi betrani ateniani carunti ca néu'a. Toti se uitara in coce si in colo, cà dóra se va aflá undeva locu pentru aceste persóne onorabile, dar nici unulu dintre nobilii cetatiani ai Atenci nu se sculà se li imbia loculiu seu; numai cei doi Spartani oferira locurile la betranii de nou veniti. Nobilulu publicu atenianu se genà fórté si multi observara, cà *Ateniani sciu ce se cuvine*, la ce Spartanii se fie reflectatu cà *ei facu ce se cuvine*.” De aici se vede cà nu e de ajunsu numai a sci ce e de facutu, ci meritulu consta intru a face ce trebue facutu.

Déca pretinde cineva se-lu conparamu cu Lacedemonenii amintiti, atunci faca asemenea! Puna-si adeca umerulu si ajute se delaturàmu pedecele ce facu se stagneze invetiamentulu elementaru!

d.

Memoriu pentru cantarile Bisericesci in Romani'a. *)

De Episcopulu de Romanu **Melchisedec**.

Dupa ce Santulu Sinodu intr'unu modu nimeritu a resolvatu insemnat'a cestiune a emendarii si tiparirii cartiloru bisericesci si a infiintarii tipografiei Bisericesci, ni se infacisadia o alta cestiune, éراسi de mare insemnatate, atât pentru trebuintiele de tóte dilele ale bisericeii nóstre cât si pentru simtiulu nostru nationalu. Acésta este cestiunea cantariloru nóstre bisericesci.

Precum este in genere cunoscutu, cea mai mare parte a serviciului divinuu in biserica orthodoxa se seversiesce prin cantare. Totu asia se urméza si prin bisericele crestine eterodoxe. Si este fórté lesne de intielesu caus'a. Cantarea este mijloculu celu mai propriu de a destepta si a nutri sentiemintele cele nobile, ér cânteculu religiosu sentiemintele cele crestinesci, care cu deosebire in timpulu serviciului

*) De si aveam mai dinainte acestu interesantu tractatu dela eruditulu prelatu alu bisericeii române orthodoxe, Preasantitulu Episcopu Melchisedec, lipsa de spatiu insa, pentru cestiunile de actualitate a-le invetiamentului, ne-a impedece de a-lu publicá mai timpuriu. Suntem insa siguri, cà nisce lucrari, ca a-le Preasantitulu Episcopu Melchisedec, ori când s'ar publicá ele totdeunu au meritatu loru si farmeculu raritatii. In tractatulu ce incepemu a publicá, si pe care ilu recomandam in deosebita atentiune prectiloru si invetiatoriloru nostri, cetitorulu va aflá cu istori'a si critic'a cântariloru bisericesci, in biseri'a cea romanésca.

Red.

divinu, trebue se posiéda sufletele crestiniiloru adunati in biserica spre slava lui Dumnedieu si spre educarea loru spirituala.

De aceea din vécurile primitive ale crestinatatei, ba inca chiar in legea vechie, s'a intrebuintatu in serviciile divine cântarea, fie simpla, fie mai multu sau mai putinu mestesiugita. Cu curgerea timpului cantarea bisericesca totu mai multu s'a perfectionatu.

Pe langa o multime de poeti, carii au compusu frumósele poeme ce se canta in bisericile crestine, s'au ivitu si artisti musicanti, cari au cultivatu si perfectionatu modulu cântarii loru, si au inventatu note sau semne musicale, pentru stabilirea tonuriloru intrebuintiate la cântare, pentru a nu se lasa cântarea bisericesca la bunulu placu, si a nu degenera prin abuserile cantariloru nepriceputi. Ce este mai multu, s'au infiintatu scoli pentru predarea, conservarea si propagarea cântariloru bisericesci. Asia de la véculu alu X-lea vedemu intre personalulu curtiloruu imperiale si patriarcale de la resarituluu orthodoxu, demnitarii numiti „domestici“ si „maestri“ cari nu erau de cât musicantii sau dascalii cântariloru bisericesci, cari invetiau si conduceau chorurile cântaretiloruu. Institutiunea acésta a cantariloru si a scóleloru de cantari bisericesci de la biserica Constantinopolitana, s'a respânditu impreuna cu biserica crestina si in tóte tierile orthodoxe din Europa, Asia si Africa. De la Constantinopolu s'a latitu cantarea si musica bisericesca in Bulgaria, odata cu religia crestina in Rusia in Serbia in tierile romane.

In tóte aceste tieri orthodoxe, impreuna cu cantarea si cantaretii bisericesci a esistatu si anume scóle de cântari pentru propagarea loru si continuarea din nému in nému fara intrerupere.

De si istoria nu ne-a conservatu notiuni amerrunte despre cantarile bisericesci la Români in secolele trecute, nici despre scólele unde ele se predau, nici despre sistemulu, dupe care se predau ele si se esecutau prin biserici, totusi din monumentele istorice gasite in tiara si din acelea facute de straini despre tíera nóstra, putemu a ne convinge cà la Români, de când esista religia si biserica crestina, tot-d'a-una a esistatu si cantarea bisericesca si impreuna cu densa scóle de cantari bisericesci, si anume, pe la Metropoliu, Episcopii, monastiri si pe la scólele satesci, ce unii dintre boeri infiintiau pe la proprietatile loru. Asia din documentele istorice despre introducerea uniei in véculu alu XVI-lea in Galitia, vedemu cà propaganda iesuistica desfiintiasc acolo tóte institutiunile bisericeii orthodoxe, intre altele si scólele de cântari bisericesci, in cât biserica orthodoxe a Galitiei remase fara cântaretii, si nici nu mai aveau de la cine invetiá. De aceea crestini de la Peremisl trimisese câti-va dascalii sau diaci de ai loru in Moldova ca se invetie acolo cântarile bisericesci. De acésta lipsa suferiau si orthodoxii de la Liovu. Lipsa loru venindu in audiulu Domnului Moldovei Alesandru Lapusinénulu in anulu 1558, elu ii-a indemnatu sa urmedie esemplulu confratiloru loru de la Peremysl si sa tramita patru dascalii (diaci), ca se invetie cântarea grecésca si serbésca (slavona) in Moldova. (Cerkovnie notnoe pienie Rossiu. r. 81.)

De unde se vede cà in Moldova in véculu XVI-lea se cultivá cantarea bisericesca in amendoua limbele, greca si slavona.

Dorotheu alu Monemvasiei, carele pe la finele vécului alu XVI-lea a calatoritu in Romania impreuna cu patriarculu Ieremia alu Constantinoplei, enume-

randu in Sinopsulu sau croniculu seu calitatile cele frumóse a-le Domnului Moldovei Petru Schiopulu, dice între altele: „Elu iubea inca si cântaretii si avea unu iscusitu dascalu de cântari.“

Archidiaconulu Pavelu de Alepu, descriindu calatoria sa si a Patriarchului Macarie prin Romania, se exprima despre cantarea bisericesca din Muntenia asia: „Formele de serviciu bisericescu si cantarea la Munteni sunt admirabile, căci ei sunt crestini adevatatu buni si religiosi.“ In altu locu pomenesce elu de cantareti domnesci, carii servescu totdeauna sau in biserica Domnăscă sau in palatulu Domnitorului. La strana dreapta cântau grecesce, era la cea stanga romănesce. Descriindu serviciulu divinulu de la curtea Domnăscă din Târgoviste in ziua de pasci, dice că canonulu pasceloru s'a cântatu pe psaltica într'unu modu placutu; mai josu spune, că la procesie s'a cântatu canonulu pe psaltica grecesce si romănesce. (Archiva istorica Hajdau, t. I. pag. 87. 98. 104.)

Pincipele Dimitrie Cantemiru, descriindu ceremoniele curtei Domnesci a Moldovei si ceremoniele din biserica Domnăscă pe la inceputulu vecului XVIII-lea, pomenesce de chorulu cantaretiloru moldoveni si de chorulu cântaretiloru greci carii cântau in biserica curtei, cei dantiau la strana drépta, cei de alu doilea la strana stanga. Totu elu spune că cântarea in doua limbi, grecesce si slavonesce, de catra cântaretii Moldoveni si Greci, s'ar fi într'odusu in biserica Domnăscă de la Vasilie Voda, si se pazia si pe timpulu când elu scria (op. Dim: Cant. I. II. descr. Mold. p. 170 Bucuresci 1875.

In condic'a obiceiuriloru vechi si noi ale curtei Domnesci din Moldova, scrisa in anulu 1762, între personalulu curtii Domnesci se pune si chorulu cântaretiloru Domnesci, compusu din *protopsaltulu, alu doilea cantaretii si pevetti*. (Letop. Mold. t. III. p. 3.)

Biserica curtei Domnesci eră biserica catedrala si servia de modelu pentru tóte bisericile in privintia podóbeloru si a cantariloru. Dupre modelulu bisericei Domnesci era arangiatu personalulu cantaretiloru pe la Metropoliu, Episcopii, si Manastiri. Pe langa fie care protopsaltu eră unu numeru de tineri alesi numiti pevetti (cantareti) cari si ei la rendulu loru invetiandu si practicandu servitiulu de cantaretiu deveniau psalti si protopsalti la curtea Domnăscă sau la alte biserici insemnate. Asemenea se urmá si la tóte bisericile cele mai insemnate. Fie care producea cantareti pentru celalalte biserici. Cu deosebire in timpulu Domniei Fanariotiloru, in principatele romane se aduceau dela Constantinopole cei mai buni cantareti la Bucuresci si la Iassi, încât serviciulu divinulu eră mai magnificu in Romania de cât chiar la patriarhia de Constantinopole. Acesti cantareti erau datori se formiede aici in tíera noi cantareti dintre tenerii romani, carii indestuleau bisericile, mai alesu pe la orasie cu cantareti alesi.

Fericitulu intru amintire Ieromonachulu Macarie pe carele cu dreptulu ílu putemu numi primulu dascalu alu psaltichiei nóstre romănesce de astadi, si carele au traitu pe la inceputulu vécului presentu, spune că in timpurile trecute cantarile bisericesci au fost fórte cultivate in tíer'a nóstra si cantareti in abundantia, încât unu mare dascalu de cantari, grecu, anume, Anastasie Rapsaniotulu, venindu in Romania ca se-si caute noroculu „când au vediutu deseversirea mestesiugului si au auditu prea dulcea firésca gla-

suire a dascaliloru de cantari din neamulu nostru (romănescu) s'a spaimantatu si singuru judecandu că elu nu este aicia trebuintiosu, s'a intorsu si a muritu in tíera lui. Acestu esemplu ílu aduce Macarie din timpurile celea mai nainte de densulu. Dar aduce si unu esemplu de aceeași natura din dilele sale: „In trecutii ani au venitu in tierile nóstre celu mai intaiu dascalu de cantari alu neamului grecescu, carele cu tóte că mestesiugulu ílu avea ca celu din taiu, dar la dulcétia glasului când cantá cu cei de ai neamului nostru, dascali romani, in simtirile ascultatoriloru dá unu selbaticu sunetu ca de o cucovae, pe langa nesce rindurele bine glasuitoare. Care pana ce au muritu n'a dafaimatu ci mai vertosu se minuna si lauda firésca glasuire a romaniloru si indemnatica lesne întórcere ceea ce cu tóta intregimea si cu firésca dulcétia se atinge de inimele ascultatoriloru.“ (vedi prefatia la Irmologion p. IX. XI.)

(Va urmá.)

Impresiuni dela a XII. Adunare generala

a reuniunii invetiatoriloru romani gr. orientali din diecesă Caransebesiului tienuta la 1. 2. 3. Octobre a. c. st. nou in Ciacov'a.

De câte ori vedu ómenii intrunindu-se, mi se pare, că vedu esprimandu-se o parte din glori'a divina prin intrunirea loru.

Asia si este. Unu individu este neinsemnatu, dispare, cand este singuru, si numai in adunare mai mare cresce forti'a si se inaltia valórea lui.

Pana cand nu erau invetiatorii reuniti, erau mai putinu pretiuiti. Intrunirile vor inaltia mereu stim'a si valórea invetiatoriloru.

Reuniunea invetiatoriloru romani din dieces'a Caransebesiului si-au tinutu a XII. adunare generala la 1. 2. si 3. l. c. st. n. in orasiulu Ciacova.

Ciacova, pre cum aréta vechile ei zidiri din piatiulu celu spatiosu, este unu tergu fórte vechiu din Banatulu nostru timisianu, éra turnulu, celu de caramida arsa si inca fórte bine conservatu este unu atestatu ce l'au primitu acestu orasiu inca de la vechii Romani, strabunii nostri.

S'a conservatu turnulu, dar si poporulu traesce! Atât in Ciacova cât si prin pregiuru poporulu nostru romănescu si-a pastratu portulu, limb'a si moravurile. Mai alesu satele sunt exclusivu locuite de romani, cum este in genere Banatulu. Ciacova inse ca si Versietiulu au datu vechi'a intelegintia romana, pre negociatori si pre meseriasi Serbiloru. Cele mai bogate case de negociatori si profesionisti s'au serbitu. Acestea mai de multu erau romăni macedonieni sau asia disi Tintiari, catra cari mereu s'au recrutatu din poporulu mosceanu si au trecutú influintiati de hierarhi'a serbéscă la alta limba straina de buna séma spre a se deosebi de vulgu, ca si fariseulu, carele a disu: „Dómne multiamescu-ti că-ci nu sum ca acelu vamesiu!“ Ce se faci, ambitiunea perde pre omu că-ci degeneréza in vanitate, cand nu afla terenulu necesariu spre a se nutri mereu; si poporulu carele a perdatu puterea politica a perdatu totu de odata pre toti „fariseii“ sei, cea-ce déca si nu este pentru momentu nici o dauna morala; dar este o inmensa dauna materiala.

Afara de romanii cei curati si renegati mai sunt in Ciacova o parte mare, déca nu cea mai mare de germani.

Totu respectulu acestor avangarde ale pangermanismului. Ele prosperéza, nu le fia deochi, prin institutiunile lor, prin scóla si biserica si prin alte de asemenea interesu. Fia ani buni nu fia, institutiunile lor culturali nu dau inderetru, ca ale nóstre, ci progreséza totu nainte cu pasi gigantici, mira-te-ai, cá ajutórele lor din marea Germania nu vinu pre aceea cale, la dinsii, pre carea sosiau la gimnasiulu romanescu din Brasiovu cele biete câteva sute de galbeni din Romania, nici „nu scie stang'a ce face drépt'a lor.“ Nu sciu vom plange impreuna cu fratii magyari aceste gresiele ale colonizarii sau fiindu a le lor proprii le voru deplange ei singuri cu timpulu; cáci germanulu pana prinde radacina si se intaresce, jóca tóte colorile, de nu mai scii ce este si nu mai dupa ce esistinti'a nu-i mai este amenintiata, apoi spune cine este si face ce voesce.

Ungurii sau magyari de origine n'am vediutu in tóta Ciacova de cât uniculu, unu d. advocatu, i-am uitatu numele. Asiu fi doritu si eu ca toti germanii si israelisii din Ciacova se fie magyari de origine sau fia macaru magyarizati ca serbitii nostri români; inse aceste paseri nu sunt nici pauni nici ciocârlii, ele sunt pupaze, ce nu tinu pré-multu nici la forma nici la cuibu.

Se fia cu iertare, déca sunetulu córdei politico-etnologicé suna si de astadata in dunga cá-ci asia este firea acestei córde pre la noi. Ce se atinge inse de ospitalitatea Ciacovenilor a fostu pre cum mai bine nu s'au fi potutu dori.

Dinsii cu o rara bunavointia au intempinat pre ospeti la gar'a calei ferate din Voitegu si Jebelu si cu trasuri i-au transportatu in ospitalulu orasiu.

Comitetulu localu arangiatoriu si-a indeplinitu misiunea cu acuratetia si invetiatorii, ce participara la adunare li sunt recunoscetori.

Maioritatea acestui comitétu fiindu din apostolii guvernului actualu au facutu tóte spre a aretá poporul românu prin invetiatorii sei, cá infratirea si bunaintielegere ni este necesaria. Dar bunaintielegere si infratirea pre terenulu socialu atunci sunt posibile si adevarate si duravere, cand sunt si pre terenulu politicu administrativu si alu justitiei, alu culturei si economiei; cáci cand esti fericitu bucuros te intielegi si te infratiesci, ca se-ti petreci.

Invetiatorii s'au adunatu la sant'a liturgia in biserica serbésca gr. or. unde romanii Ciacoveni cu serbii dimpreuna cu septeman'a își facu rogatiunile lor. Erá septeman'a serbiloru; dar si dinsii onorara adunarea invetiatoriloru concedendu a se oficiá liturgi'a romanescé.

A pontificatu d. Iancu, administratorele protopopescu alu Ciacovei, parintele Iorga din Jebelu, parochulu localu serbescu Giurics si parintele Cioloca.

A cantatu chorulu plugariloru români din Ciacova sub conducerea dlui maestru calciunariu Iovanescu.

Cantarile chorului fura improvizate, nu dupe regulele armoniei; inse s'au esecutatu destulu de placutu.

S'a tienutu chiamarea Spiritului Santu preste lucrurile invetiatoriloru, inse predica nu s'a facutu.

Dupe terminarea oficiului divin plecara toti spre gradina cu turnulu romanu, unde erá sala aranjata pentru tinerea adunarei.

Aici, in sala mesele eráu intinsa pentru ban-

chetu si incarcate cu butilii de vinuri spedate de d. notariu Gaitia.

Presidiulu dupe óre-care traganare se asiédia pre podiu la més'a destinata si deschisa adunarea printr'o vorbire esceleuta. Urmara apoi salutatiunile oficióse, dupe cari se incepú cetirea raportului comitetului despre activitatea reuniunei sub decursulu anului 188½ si despre starea ei cu finea acestui anu. Dupe raportulu comitetului urmá alu casariului carele se ceti printr'unulu din notarii secundari.

Din contienutulu ambeloru acestor raporturi s'a potutu vedé cá reuniunea inca nu se afla pe cursulu ei celu adeveratu.

Se pare cá acésta institutiune cu scopu puru pedagogicu-didacticu si socialu culturalu a inceputu se degenereze intr'unu aparatu, ce se consuma pentru administrarea sa propria.

Nisce téncuri de acte se vedeat pre més'a presidiului, cari ar fi potutu dá vre-o patru-cinci dile de lucru adunari.

Dupa raportulu casariului, carele intre altele constata mari restantii la membri, prim'a siedintia s'a suspinsu.

S'a inceputu apoi banchetulu cu toastele indatinate. Cand incepú a se toastá pentru infratirea natiuniloru magiara si romana se animara mai vertosu compatriotii nostri gubernamentali si in adeveru vorbirile lor au facutu cea mai buna impresiune asupra invetiatoriloru, numai de ar fi si in fapta infratirea si bu'a intielegere predicate de ei in aceste momente cu atáta doru.

Dupa banchetu s'a redeschisu adunarea cetindu-se raportulu bibliotecariului si s'a alesu comisiunile pentru esaminarea raporteloru si — inscrierea membriloru (?) noui.

Acésta adoua siedintia s'a incheiatu apoi, pentru ca sala se se póta prepará pentru concertu si dautia.

Sér'a la 8 óre s'a inceputu concertulu, la carele a participatu multime de publicu alesu mai alesu tinerimea iubitóre de petrecere a fostu bine reprezentata.

Din plugarii români si familiiele lor, femei si fecióre in írumosu costumu nationalu, cum se póta prin prejuru Ciacovei eráu in mare numeru.

Frumosu este costumulu acelei regiuni; frumosu si celu femeescu si celu barbatescu.

Cusuturele cu auru la femei nicairi intre romanu nu le-am vediutu cu atáta bogatia ca aci.

Deoseobita impresiune facura asupra mea accete cosuturi aurie de pre hainele femeesce; ele semenau si erau intogmai ca sculptur'a decorativa din biserica comuna serbo-romana din Ciacova, cea ce consta esclusiv numai din arabesche aurite.

M'am intrebatu de ce nu póta si serbii acele decoratiuni pre costumulu lor; dar nici eu, nici alti nu mi-au potutu dá unu respunsu satisfactoriu.

De siguru ar fi unu ce fórté interesantu a cunosce istoria acestei biserice, precum si a caseloru cu hipodromuri din piatia Ciacovei.

Nisce serbi betrani mi-au spus, cá aceste case au fost zidite de negutiatori tintiari; dar biserica cu caracteristic'a ei sculptura decorativa?

Program'a concertului a fost unu pontpouriu ungurescu-romanescu. Nu facú nimicu revu acesta si nime din romanu nu s'a superatu din contra fericiti s'au simtitu de fratiescile presemne ale unirei.

A cantatu fost'a cantarétia de opere dn'a Fe-rency, acompaiata pre piano-forte de dn'a Milosics. A cantatu apoi d' profesorulu dela institutul pedagogicu-teologicu din Caransebesiu N. Popovicu, a concertatu apoi copilandrul d. Mauritiu Kramer. A cantatu cu deosebita abilitate corulu barbatescu alu plugariloru din Cebza, carele a facutu cea mai frumósá si placuta impresiune asupra publiculu romanu nu numai cu cantecele sale precisu esecutate, ci si prin aparenti'a si tienuta sa alésa.

Dar sciti ce a placutu mai multu romaniloru? Se Ve spunu, o mica doina, cantata de d. Popovicu. Ce erá teztulu doinei? Nu merita se ne ocupamu despre elu. Dara cantecele! — Te strabate pana la rerunchi. Se vede, cá mai avemu, se mai trainu inca, Ddieu mai scie cât, in er'a doineloru. Sermane nós-tre doine! Câte s'au mai magiarizatu si ele! Firesce nu de bunavoe, ca ómenii farisei; ci mira-te-ai, cá si bietulu poporu magiaru cam inchina cu grosulu pentru a cantá doine. De bine ce i merge si de fericitu ce e cu starea lui entnico-politica si culturalu-economica!

Dupa concertu s'au incinsu joculu, carele a duratu pana de catra diua.

Bravii cebzeni continuau cantecele loru afara sub cortu si amasau de minune publiculu, ce nu iubea mai multu vertejulu jocului si pulberea salei, de cât armoni'a vociloru fratiloru Cebzeni.

A fost o veselia romanésca, ca rari in felulu seu.

Luni dupa 10 óre s'au continuatu lucrarile adunarei pana dupa 1 óra postmeridiana, totu lucrari administrative, ce raportau despre succese negative ale tuturoru organeloru reuniunei.

Carea se fia caus'a acestei stagnari in reuniune nu se póte enuciá cu positivitate; ea pare a sta in neescu cu administratiunea scóleloru. Dar tognmai acésta este peccatulu reuniunei, ce o va duce la disolvare, cá dins'a, in locu de a luá iniciativ'a spre a corege administratiunea scóleloru, ea se lasa a fi tērâta in noianulu gresieleloru acesteia.

La ce a mersu dara reuniunea cu adunarea ei la Ciacova?

A mersu, ca se tiena adunare si ca se-si petréca. La ce alta? Ea n'a desbatutu nici o tema pedagogica nici didactica; ea n'a desbatutu nici alta tema de interesu culturalu. Ea n'a fost in stare se constate nici avereá sa; cáci d. casariu la referarea comisiunei asupra raportulu lui disparuse cu totu cu actele cassei. Presidiulu singuru nu sciá se dea desluciri si pentru sum'a averei reuniunei lasase in raportulu seu locu golu. Ce naiva bunacredintia!

Se speramu inse, cá se voru indreptá tóte aceste gresiele in data ce invetiatorii voru incepe a se interesá mai multu de sórtea loru si organele administrative voru dá despartimentaloru acestei reuniuni lucrarile „conferintieloru invetiatoresci.“

Sér'a s'a facutu restaurarea alegendu-se de presiedinte totu celu vechiu d. M. Tiapu, vice-presiedinte I. Simu, notariu d. I. Marcu, Tina si Borcanu, casariu d. Aureliu Draganu, éra bibliotecariu si totu odata notariu titulariu d. Ioanu Becinéga. Membri noi in comitetu au intratu d. Rotariu Pavelu, redactorele Luminatoriului si I. E. Tieranu, librariu in Oravitia si au esitu d. Iuliu Petricu si A. Sabinu, ceialalti sunt totu cei vechi.

Adunarea generala pentru anulu viitoriu s'a hoterítu a se tiené in Caransebesiu.

Deosebita placuta impresiune a facutu asupra invetiatoriloru presentia d. Lengeru, profesorulu de odinióra dela gimnasiulu din Brasiovu si acuma advocatu acolo.

DSA a conclucratu cu interesu si bunavointia pentru reuniune. Luminile dsale si ale d. Lengeru au ajutat multu intru abaterea reuniunei catra adeveratul ei scopu.

D. Lengeru erá totu deodata ca representante alu reuniunei invetiatoriloru brasioveni, precum dd. Rotariu si Andreescu ca reprezentanti ai reuniunei invetiatoriloru timisoreni.

Acésta manifestatiune de simpatia ale reuniuniloru invetiatoriloru romani sunt bunu auguriu pentru cristalizarea tuturoru reuniuniloru invetiatoresci romane gr. or. din metropolia intr'o mare reuniune de invetiatori, carea si-ar poté da espresione lucrari-loru sale intr'unu „congresu alu invetiatoriloru.“

Fia, ca si acesta idea dorita, se se realizeze cu bine, si se aduca fructele sale bine cuventate asupra educatiunei poporulu spre glori'a scólei si a biseri-cei lui!

Resitia montana, Octomvre 1882.

Ioanu Simu,
invetiatoriu.

Nr. 2711.

Anunciu.

Inaltulu Ministeriu reg. de culte si de invetiamentu, prin resolutiunea din 26 l. tr. Nr. 20868 a instituitu si la preparandi'a de statn din Deva, o comisiune pentru essaminarea invetiatoriloru din limb'a magiara, conform articulu de lege 18 din 1879. carea comisiune va esaminá pre invetiatori incependu in 28. Decemvre stilulu nou ala an. curinte.

Acei invetiatori din comitatulu Uniadorii apartienatori la dieces'a nóstra, — cari si-au capetatu aplicatiune dela anulu 1872 in cóci, dar n'au facutu inca essamenulu din limb'a magiara, ce-lu pretinde nou'a lege citata, sunt indrumati se se presente la disulu essaminu.

La acestu essaminu se primescu si invetiatori cari au absolvatu nainte de 1872. si sunt aplicati prin alte comitate, de acea prin acésta ii avisamu pre toti invetiatorii din dieces'a nóstra, dandu-le suatulu cá, se se folosésca de ocaziunea ce se oferesce, intru interesulu seu propriu bine intielesu, presentandu-se la disulu terminu in loculu anumitu spre essaminare.

Acei invetiatori, cari vor voi a se presintá la essamenu in Deva, vor avé inca de timpuriu, si celu multu pana in 20. Decemvre stilulu nou al. an. cur. se-si trimita recursele loru catra Magnificulu Domnu Ludovic Réthi inspectoru reg. de scóle in Deva, cari recurse se se ajusteze cu testimoniene preparandiali, de calificatiune, cu atestatul despre funtiunea invetiatoresca, si cu alte documinte ce le are, dintre cari la nici o intemplare se nu lipsésca testimoniulu preparandialu éra lips'a altoru documinte se nu impedece pre nimene a recurge pentru amintitul essaminu.

Aradu, in 2/14. Octomvre 1882,

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

D i v e r s e.

* **Preasanti'a Sa Dlu Episcopu Ioan Metiann** sosese astăzi la resiedinti'a Sa cu trenulu dela Sibiu.

† **Necrologu. Mihail Pascaly** a muritu. Cine nu aflase mai de vreme acésta durerósa scire, dice „Natiunea,“ se convingea a séra gasindu inchise teatrele romanesci in semnu de doliu. Publiculu, care respecta si admira pe ómenii mari de alta categoria, iubese si simpatiséza cu artistulu care l'a facutu se planga si se rída, sè se induiosieze si se tremure de gróza. De aceea o mahnire sincera a produsu retra-gerea, mai antaiu de pe scen'a teatrului si apoi de pe a lumii, acelu care in „Strengarulu din Paris,“ in „Curierulu din Lion,“ in „Idiotulu,“ etc. rescolea in noi pe rendu tóte semtiamintele omenesci. A muritu de oftica dicu unii. Dilele lui din urma erau o adeverata durere pentru toti. Ilu vedeai trecendu pe ulitia, galbenu si cu pasulu lui mesuratu, din ce in ce mai stinsu ca putere si talentu, si te gandeai fara voie la restristele ce-lu urmureau dela o vreme, si cari, pentru sufletulu artistului au si mai ucigatoru veninu. Dela activitatea lui Pascaly teatrulu odata, asteptá mai totulu: actori si opere. Memori'a i va fi nestersa in rendulu celoru, cari s'au jertfitu pentru teatrulu nationalu, punendu-si tóta inim'a, cu nedej-dele si aspiratiunile ei, totu spiritulu, cu talentulu si prevederile lui, pentru inaltierea acestei institutiuni. Societatea dramatica precum si compani'a dela teat-rulu Daci'a a luatú doliu pana la 3. Octomvre; nu-mai in acea di se va deschide stagiunea teatrului nostru nationalu. Inmormentarea lui Pascaly s'a fa-cutu in 2/14. Oct. dupa prandiu, dice „Resb“ cu o pompa démna de marele artistu. Cu totu timpulu uritu, unu imensu numeru de persóne urmau carulu funebru pe jos; tóta calea Victoriei erá indesuta de lume. Multime de coróne urmau carulu: din partea pressei, a Conservatoriului, a teatreloru, a camaradi-loru sei si a diferite asociatiuni. Toti colegii sei ur-mara convoiulu pana la cimitiru. In biserica, in piaci'a teatrului si la depunerea in mormentu, mai multe discursuri au fostu pronuntiate; primulu a fost alu d-lui St. Velescu (senior).

† **Necrologu. Sofi'a Comlosianu** in numele seu si alu prunciloru: Lucretia, Silvia, Coriolanu si Valeriu, precum si in numele celoral'alti consangeni cu inim'a sdrobita de durere aduce la cunoscintia, cá iubitul ei sociu, respective tata si consangénu *Constantin Comlosian*, notariu in Micalac'a in urmarea unui morb indelungatu plinu de suferintie, in etate de 42 de ani si dupa sèrvitiu de 16 ani, Joi in 19. Octomvre st. n. sér'a la 7 óre a incetatu din viétia. Remasitiile pamentesci a le reposatului se vor asiedia spre odihna eterna din locuinti'a notariala in 21. Octomvre 1882. la 11 óre inainte de média-di. Fie-i memori'a binecu-ventata! Micalaca, 20. Octomvre 1882.

† **Necrologu.** Tinerulu teologu absolutu **Corneliu Motiu**, din Cuvin, dupa unu morbu lungu de peptu, si inpartasirea cu sânt'a cumenecatura la 16/4. Oct. in etate abia de 22 ani, ísi dede sufletulu seu nobilu in manile creatoriului. Remasitiile pemantesci a le defunctului s'au depusu spre odihna eterna la 18/6 Oct. in cimiteriulu gr. or. din Cuvinu. Actulu inmormentarei s'a sevarsitu de catra 6 preoti si Reveren. Domnu secretariu Ignatiu Papp ca diaconu. Societatea de lectura a tinerimei stud. dela inst. teol.-ped. a fost reprezentata, la actul inmormentarei depunendu o cununa pe secriulu defunctului in semnu de recunostintia

pentru meritele castigat prin activitatea sa ca fost membru alu acelei societati. Fie-i tierina usióra si memoria eterna.

* **Societatea de lectura a tinerimei studióse** dela institutul teologico-pedagogicu din Aradu s'a reconstituita in 15 Septembre st. v. a. c. alegandu biroulu in urmatoriulu modu: presiedinte: Dlu Atanasiu Tuducescu prof. de teologie, vice-presiedinte: Liviu Beldea teol. de a. III. secretariu Aureliu Spatanu teol. de a. II, notariu I. Nicolau Crismariu teol. de a. II, notariu II: Teodoru Fauru prep. de a. III. bibliotecariu I. Dimitrie Barbu teol. de a. I. bibliotecariu II. Petru Ferentiu prep. de a. III. cassariu: Georgiu Draga teol. de a. III. controloru Nicolau Delvu, prep. de a III lea.

* **Himen.** Dlu *Dimitrie Ionescu* teologu absolutu, a incredintiatu de fitóre sotia in casatoria pe Dsiór'a *Emili'a Trandafir*, din Arad. Le dorimu deplina fericire si viétia indelungata!

* **Calificatiunea inspectoriloru de scóle in Itali'a.** Unu decretu alu ministrului instructiunei publice cu data 9. Iuliu ficséza pentru 9 si 10 Octomvre sesiunea anuala de ecsaminare pentru obtienerea certificatului de aptitudine la functiunile de inspectoru primaru. Examenulu consta intru cea ce revesece partea pedagogica dñn materiile urmátóre: *Pedagogi'a istorica*: Notiuni asupra educatiunei in societatile antice din Orientu, in Greci'a si Rom'a, imprumutate dela institutiunile si scriitorii loru mai alesu dela *Civopedi'a* lui Xenofont, dela dialogurile lui Platon, si dela cartile morale ale lui Cicerone si ale lui Seneca. Educatiunea in primele secole ale crestinismului. Scolastic'a mediului evu. Victorin de Feltre. Renascerea, Scólele si academiile, universitatile italiene. Reform'a religiósa si influinti'a sa asupra educatiunei poporului. Scól'a iesuitica. Caracterile acestei scoli. Bacon si Galileu, metodulu esperimentalu. Educatiunea dupa Erasm, Montaigne si Rabelais. Locke si ideile sale asupra educatiunei Rousseau si discipulii sei. Pedagogii revolutiunei franceze. Kant si incercarile sale asupra pedagogiei. Basedow, Pestalozzi si Froebel. Padagogia in Italia in alu XIX secolu. Influentia filosofiei lui Gioberti si Rosmini asupra doctrineloru educative. Rayner, Aporti, Boncompagni, Berti Domenico, Tam-maseo, Lambruschini. Scóla metodului in Piemont. *Pedagogia teoretica*: Despre educatiune. Principii generale. Bazele unei pedagogii sciintifice. Misiunea sciintiei educatiunei. Inceputulu si durata educatiunei. Limitele actiunei sale. Educatiunea in familie, in scóla, in societate. Starea si educatiunea poporului. Educatiunea fisica. Higiena, gimnastica, educatiunea simtiuriloru. Educatiunea intelectualu. Notiuni elementare de fisiologie a sistemului nervosu si de psihologie, in relatiune cu educatiunea intelectualu. Ordinea in care apare la copilu facultatile mintale. Paralela dintre educatiunea individului si aceia a umanitatii. Genesa sciintiei la copilu si in rasa, etc. Intuitiunea, observatiunea, esperientia. Legi generale ale metodului experientalu. Educatiunea moralá. Educatiunea moralu ca scopu superioru alu educatiunei generale. Emotiunile morale. Educatiunea sentimentului. Vointia. Consciintia. Responsabilitatea. Tendintiele hereditare. Datoria. Formarea obicieiuriloru. Modificarea caracteriloru. *Pedagogia aplicata*: Educatiunea privita ca arta. Scóla. Educatiunea si instructiunea in comunu. Asilele si gradinele de copii. Scólele primare si populare. Metodulu experientalu

aplicatu la diversele branse de invetiamentu. Direc-tiunea unei scoli. Mediloce disciplinare. Sisteme de pedépsa. Intrebuintiarea recompenselor. Higiena scolara. Casele de scóla si mobilierulu scolaru. Gimnastica. Promenadele. *Legislatiunea scolara*: Organi-satia studiiloru in Italia, dupa legea din 13. Novembre 1859. Studiulu specialu alu titlului V alu acestei legi si regulamentului din 15. Septemvre 1860. Legi, decrete, regulamente, instructiuni si pro-grame privitoare la scólele normale, magistrale si elementare. Legi si regulamente asupra educatiunei obligatorii, asupra gimnasticei, asupra caseloru de pensiuni. Biblioteci ascolare si populare. Musee pe-dagogice. Case de economii scolare. Scóle si institute private, asile, si gradine de copii. Pensionate. Con-servatorii. Administratiunea scolara centrala si pro-vinciala. Atributiunile consiliului scolaru, alu preve-ditorului, alu inspectorului si alu delegatului scolaru Subventiuni la institutori si la comune, instructiuni si reguli pentru inspectori. Astfelu de programe ar trebui sè se aplice si la noi, càci numai astfelu vom poté avé inspectori scolari la inaltimea missiunei loru. (Invetiatoriulu.)

Buletin meteorologicu.

Diu'a. Lun'a.	Pressiunea aerului	Tempera-tur'a	Cerulu
Sambata 14. Oct.	761 mm.	16·35 ° R.	plioiosu
Dumineca 15. "	760·8 "	14·7 "	noru
Luni 16. "	760 "	13 "	plie
Marti 17. "	766·8 "	12·85 "	noru
Mercuri 18. "	768·2 "	14·5 "	seniau
Joi 19. "	768 "	15·2 "	"
Vineri 20. "	770 "	8 "	noru

Concursu.

Se escrie concursu pentru statiunea invetiato-résca din comun'a *Siemlaculu mare*, cottulu Timisului, ppbiteratulu Versietiuului, cu terminu de alegere pre **31. Octomvre a. c. st. v.**

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. 4 orgii de lemne, 4 jugere de livada, 10 fl. pentru cercetarea confe-rintiei, 3 fl. pentru scripturistica, dela fie care in-mormentare câte 40 cr. Si cuartiru liberu cu gradina intravilana si estravilana.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avi-sati a-si adresá recurseloru instruate conform stat. org. bis. comitetului parochialu si ale tramite dlui protopresbiteru Ioane Popoviciu in Mercin'a per Vara-dia; — pana la alegere doritorii sunt poftiti a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Siemlaculu mare, in 26. Septemvre 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu domnulu protopresbiteru tractualu.

Se escrie concursu pentru deplinirea vacantei parochii de clas'a II. din comun'a bisericeasca *Ferendia*, ppbiteratulu Versetiuului, cottulu Timisiului, cu terminu de alegere pre **7. Noemvre a. c. st. v.**

Emolumintele sunt: Un'a sesiune de pamentu aretoriu, birulu si stóla indatinata dela 180 de case, platiu si cas'a parochiala.

Recurrentii sunt poftiti a-se presentá nainte de alegere in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. bise-rica pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu si oratorie, ér recurseloru instruate in sensulu stat. org. bis. si adresate comitetului parochialu se le tramite, dlui protopresbiteru Ioane Popoviciu in Mercin'a per Varadia.

Ferendia in 1. Octomvre 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu domnulu protopresbiteru tractualu.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a *Costeiu*, protopresbiteratulu Fagetului, prin acést'a se escrie concursu, cu terminulu pana la **21. Octomvre a. c. st. v.**

Emolumintele sunt: Salariulu in bani 300 fl. v. a. 10 orgii lemne, din care are a-se incaldi si scól'a, 5 fl. pentru scripturistica, cortelu liberu cu gradina de legumi.

Aceia cari voescu a ocupá postulu acést'a, se-si tramita recurseloru instruate in sensulu stat. org. bis. la oficiulu protopresbiterescu in Fagetu pana la terminulu indicatu. Competentii se se infatósiedie in vre-o Dumineca séu Serbatóre in s. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Costeiu, in 21. Septemvre 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Atanasiu Ioanoviciu**, m. p. ppbit.

Pe bas'a decisului Ven. Consistoriu din Oradea-mare din 27. Ian. a. c. Nr. 52. pentru deplinirea parochiei vacante clas'a de III-a *Urvisiu* cu fili'a *Borzu*, tractulu protopopescu alu Beiusiului, se escrie con-cursu cu terminu de alegere pe **18. Octomvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: a) 10 holde de pamentu, b) un'a diua de lucru dela tóta cas'a, c) biru câte o vica de cucuruзу sfermatu dela 130 numere si d) stó-lele preotiesci.

Recurrentii au a-si tramite petitiunile sale inzes-trate cu documentele necesarie, amesuratu „stat. org.“ si Regulamentului pentru parochie pana in diu'a nainte de alegere la subscrisulu protopopu in Beiusiu.

Beiusiu, in 18. Sept. 1882.

Comitetulu parochialu.

In contielege cu comitetulu parochialu concernentu.

Vasiliu Papp, m. p.
protopopu.

Ne presentandu-se recurrentii pentru de a poté face alegere de invetiatoriu la scól'a gr. or. romana din comun'a *Harmadia*, in protop. Lugosiului, se escrie concursu a 2. óra, cu terminu de **30. dile dela prim'a publicare.**

Emolumintele sunt: 140 fl. v. a. 20 meti de cucurudiu in bómbe, 8 stangeni de lemne din care are a-se incaldi si scól'a; cortelu liberu cu gradina de 1/2 jugeru.

Recursele adresate catra comitetulu parochialu gr. or. din Harmadia sè se espedeze Dlui protop. Georgiu Pesteanu in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protop. si inspectoru scolaru.

Pentru ocuparea stațiunii de preot în comun'a *Hodosiu*, com. Timisiu, cu această se descrie concursu a 4 ora cu terminulu de alegere pre **26. Octomvre 1882. st. v.**

Emolumintele sunt: 1 sesiune pamentu aratoriu și fenatia, quartiru liberu și gradina; dela una cununia 4 fl. dela una inmormentare preste 7 ani 3 fl. pana la 7 ani 1 fl. de la una molitva 20 cr. și dela 84 de case de ficare Nr. de casa 31 litre bucate, jumetate grâu, jumetate cucuruзу.

Doritorii de a ocupa postulu acest'a sunt aviasati, ca recursele lor instruate conformu statutului organicu, adrasate subscrisului comitetu paroch. se le asterna Reverendissimului Domnu Ioanu Tieranu, protopresbiteru tractualu în Lipova și pana la alegere se se presentedie în vreuna dumineca, seu serbatore la st. biserica, pentru aratarea desteritatei în cantare și tipicu.

Hodosiu, în 17. Septembre 1882.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Ioanu Tieranu**, m. p. Protop.

Pentru deplinirea stațiunii invetiatoresci din comun'a *Ravna*, prot. B. Ineului se publica concursu cu terminulu de alegere pe **10. Octomvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 1) În bani gata 70 fl. 2) 10. cubule de bucate jumetate grâu, jumetate cucurudiu. 3) 8° lemne de focu din cari e a-se incaldi si localitatea de invetiamentu, 4) unu iugeru de pamentu și în fine quartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa această stațiune recursele lor adresate comitetului parochialu, și instruate conformu stat. org. le voru trimite subscrisului protopresbiteru pana în 7. Octomvre a. c. st. v. la Chisineu (Kisjenő.)

Ravna, 5. Septembre 1882.

În contielegere cu mine: **Ioanu Cornea**, m. p. ppresbiteru.

Pre stațiunea vacanta preotiesca din comun'a *Temes-Brestovatiu*, cu acest'a se deschide concursu, cu terminulu de alegere pe **24. Octomvre 1882. st. v.**

Emolumintele sunt: una sesiune pamentu parte aratoriu, parte fenatia; dela una inmormentare sub 7 ani 1 fl. 50 cr. dela 7 ani în susu ingropaciunea simpla 4 fl. v. a. dela una molitva 20 cr; dela una pomana 20 cr, -- și dela 38 Nr. câte una mesura în bômba parte grau parte cucurudiu, dela una cunnie cu logodna 4 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa postulu acesta, sunt aviasati, ca recursele lor instruate conformu stat. org. se le adresedie subscrisului comitetulu parochialu, și se le asterna Preonoratului Domnu Ioanu Tieranu, protopresbiteru tractualu în Lipova, și pana la alegere se se presentedie în vre una dumineca sau serbatore în sfanta biserica, spre a-si areta desteritatea în cantari și în tipicu.

Brestovatiu, la 19. Septembre, 1882.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **Ioanu Tieranu**, m. p. Protop.

Se descrie concursu pentru ocuparea stațiunii invetiatoresci dela scôl'a confesionale gr. orientala din comun'a *Brebulu*, cottulu Carasiu-Severinu, protopopiatulu Caransebesiu, cu terminulu de alegere pe **17/29. Octomvre 1882.**

Emolumintele sunt: 1) Bani gata 300 fl. 2) 8 orgii lemne în natura, din care este a-se incaldi și scôl'a. 3) Diurne la conferintiele invetiatoresci 10 fl. 4) Scripturistic'a invetiatoriului 5 fl. 5) Quartiru liberu. 6) Gradina intravilana de 800 □°. 7) 2 jugere pamentu aratoriu. 8) Pentru petrecerea mortiloru câte 50 cr. 9) Antepinsulu la conferintia 4 fl.

Doritorii de a recurge la acestu postu sunt aviasati a-si tramite recursele instruate conform prescrizelor stat. organicu, adresate comitetului parochialu — Rev. D. Inspectoru scolaru substitutu Ferdinand Musta, în Valeaboulu p. u. Caransebesiu — totodata se conditionedia ca competentii nainte de alegere în atare serbatore seu dumineca se se presenteze la biserica de aicea spre a-si dovedi desteritatea în cantare.

Brebulu, în 15/27. Septembre 1882.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **Ferdinand Musta**, m. p. preotu și inspectoru scol. sub.

Se descrie concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scôl'a rom. gr. or. din comun'a *Cuvinu*, protopopiatulu Siriei (Világos) cu terminulu de alegere pe **17/29. Octomvre a. c.** în care di va fi și alegerea.

Emolumintele împreunate cu acestu postu sunt urmatorele: în bani gata 200 fl. v. a. 27 jugere de pamentu aratoriu comasatu, 41 metri cubici de lemne, din care se va incaldi și scôl'a, 24 fl. v. a. pentru incaldirea scôlei, 5 fl. v. a. pentru conferintia, cortelu liberu cu gradina pentru legumi și în sfersitu dela ficare inmormentare, unde invetiatoriulu este pofritu 50 cr.

Recurentii sunt aviasati a-si trimite recursele subscrisului inspectoru de scôle în Világos, pregatite conformu stat. org. și adresate comitetului parochialu. Dela recurenti fara esamenulu de cualificatiune se recere testimoniul preparandialu cu calculu generalu: la u d a b i l u; ér pana la alegere au a-se presentá în vre-o Dumineca sau serbatore în st. Biserica, pentru ca se-si arete desteritatea în cantarile bisericesci și tipicu.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **Atanasiu Mera**, m. p. adm. prot. și inspectoru de scôle.

Pentru ocuparea postului de docinte la scôl'a comunala din *Coronini*, comitatulu Carasiu-Severinu, cerc. Moldova, cu limb'a de propunere, romana și magiara, pre langa dotatiunea anuala de, 1) Un'a suta și douedeci de florini dotatiunea ficsa, 2) dela 142 de numere, câte 10 litre cucuruзу, calitate buna, care se primesce în totu anulu în luna lui Noembre; 3) siese orgii lemne de arsu calitate buna, 4) locuintia, compusa din 1 chilie, cuina și una camera, de care se tiene și o gradina pentru legumi de 200° □.

Concurentii au a documenta: 1) etatea și religiunea, 2) studiele absolvate, 3) Atestatu de cualificatiune, 4) cunoscintia limbei magiare și, 5) ocupatiunea de pana aci.

Aspirantii la acest postu, au a-si inda recursele lor bine instruate pana în 15. Noembre st. n. 1882, la comitetulu administrativu alu comitatului Carasiu-Severinu în Lugosiu.

Docintele denumitu, are totodata a provedé și cantoratulu în biserica gr. or. din locu.

Recursele interdiat, precum și cele neinstructe din destulu, nu se voru lua în consideratiune.

Scaunulu scolaru.